

Παράλληλη Επεξεργασία

Κεφάλαιο 2

Παραλληλισμός Δεδομένων

Κωνσταντίνος Μαργαρίτης
Καθηγητής

Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής

Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

kmarg@uom.gr

<http://eos.uom.gr/~kmarg>

Αρετή Καππάν

Υποψήφια Διδάκτορας

Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής

Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

areti@uom.gr

<http://eos.uom.gr/~areti>

Παραλληλισμός Δεδομένων

- ⇒ Ο παραλληλισμός των δεδομένων
- ⇒ Σειρές φωλιασμένων βρόχων
- ⇒ Θέματα απόδοσης:
  - Δημιουργία διεργασιών
  - Ανταγωνισμός για πρόσβαση στην μνήμη
  - Καθυστέρηση για συγχρονισμό διεργασιών

Δημιουργία Διεργασιών

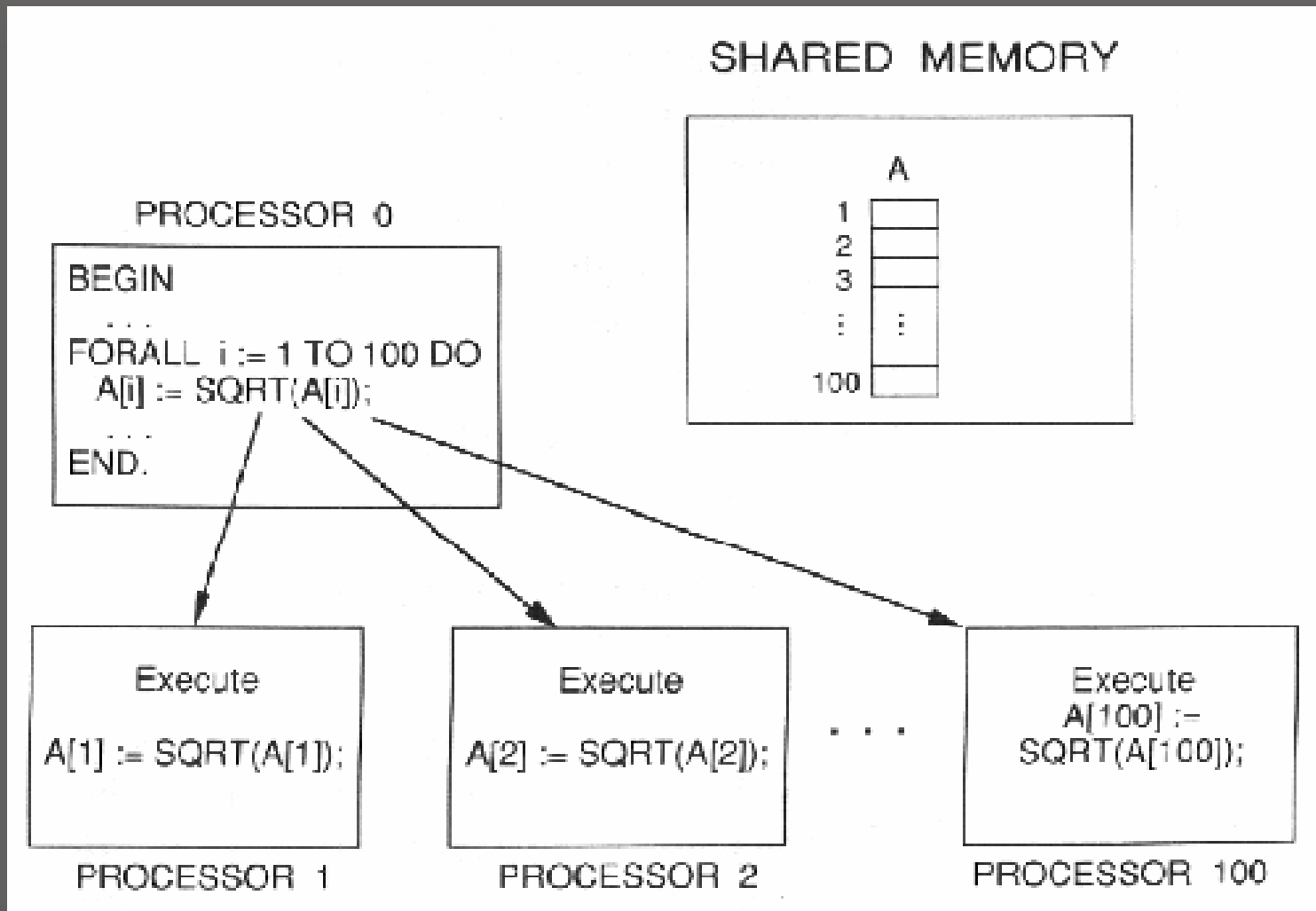
- ⇒ Η έννοια της διεργασίας (σειριακό πρόγραμμα)
- ⇒ Εντολές δημιουργίας παράλληλων διεργασιών
- ⇒ Διεργασία-γονέας, διεργασία-παιδί

Υπολογισμός των τετραγωνικών ριζών των στοιχείων ενός πίνακα

```
PROGRAM Squareroot;  
VAR  
  A: ARRAY [1..100] OF REAL;  
  i: INTEGER;  
BEGIN  
  .....  
  FOR i := 1 TO 100 DO  
    A[i] := SQRT(A[i]);  
  .....  
END.
```

```
PROGRAM ParallelSquareroot;  
VAR  
  A: ARRAY [1..100] OF REAL;  
  i: INTEGER;  
BEGIN  
  .....  
  FORALL i:= 1 TO 100 DO  
    A[i] := SQRT(A[i]);  
  .....  
END.
```

Δημιουργία διεργασιών με την εντολή Forall

MPWin

- ⇒ C02pg027.mpf
- ⇒ Process Tree

Χαρακτηριστικά Διεργασίας

- ⇒ Μέγεθος διεργασίας (Process Granularity)
- ⇒ Χρόνος δημιουργίας της διεργασίας
- ⇒ Χρόνος ανάθεσης της διεργασίας σε επεξεργαστή

MPWin

- ⇒ C02pg027a.mpf
- ⇒ Process Assignment chart
- ⇒ Process Tree

Εντολή Forall

- ⇒ Ομαδοποίηση διεργασιών
- ⇒ Άριστο μέγεθος ομάδας
- ⇒ Σύνταξη της εντολής Forall:

```
FORALL <μεταβλητή_μετρητής> := <αρχική_τιμή> TO <τελική_τιμή>  
{GROUPING <μέγεθος_ομάδας>} DO  
  <Σώμα_Εντολής>;
```

Εντολή Grouping

```
PROGRAM ParallelSquareroot;  
VAR  
  A: ARRAY [1..100] OF REAL;  
  i: INTEGER;  
BEGIN  
  .....  
  FORALL i:= 1 TO 100 GROUPING N DO  
    A[i]:= SQRT(A[i]);  
  .....  
END.
```

MPWin

- ⇒ C02pg029.mpf
- ⇒ Process Tree
- ⇒ Process Activity chart

Αλγόριθμος Ταξινόμησης Σειράς

```
RANK_SORT;
```

```
FOR i := 1 TO n DO BEGIN  
  e := values[i];  
  rank := 0;  
  FOR κάθε στοιχείο t του πίνακα  
    IF e >= t THEN rank := rank+1;  
    τοποθέτησε το e στη θέση rank του  
    ταξινομημένου πίνακα  
END;
```

```
PARALLEL_RANK_SORT;
```

```
FORALL i := 1 TO n DO BEGIN  
  e := values[i];  
  rank := 0;  
  FOR κάθε στοιχείο t της λίστας  
    IF e >= t THEN rank := rank+1;  
    τοποθέτησε το e στη θέση rank του  
    ταξινομημένου πίνακα  
END;
```

```

1  PROGRAM RankSort;
2  CONST
3      n = 100;
4  VAR
5      values,final : ARRAY [1..n] OF INTEGER;
6      i: INTEGER;

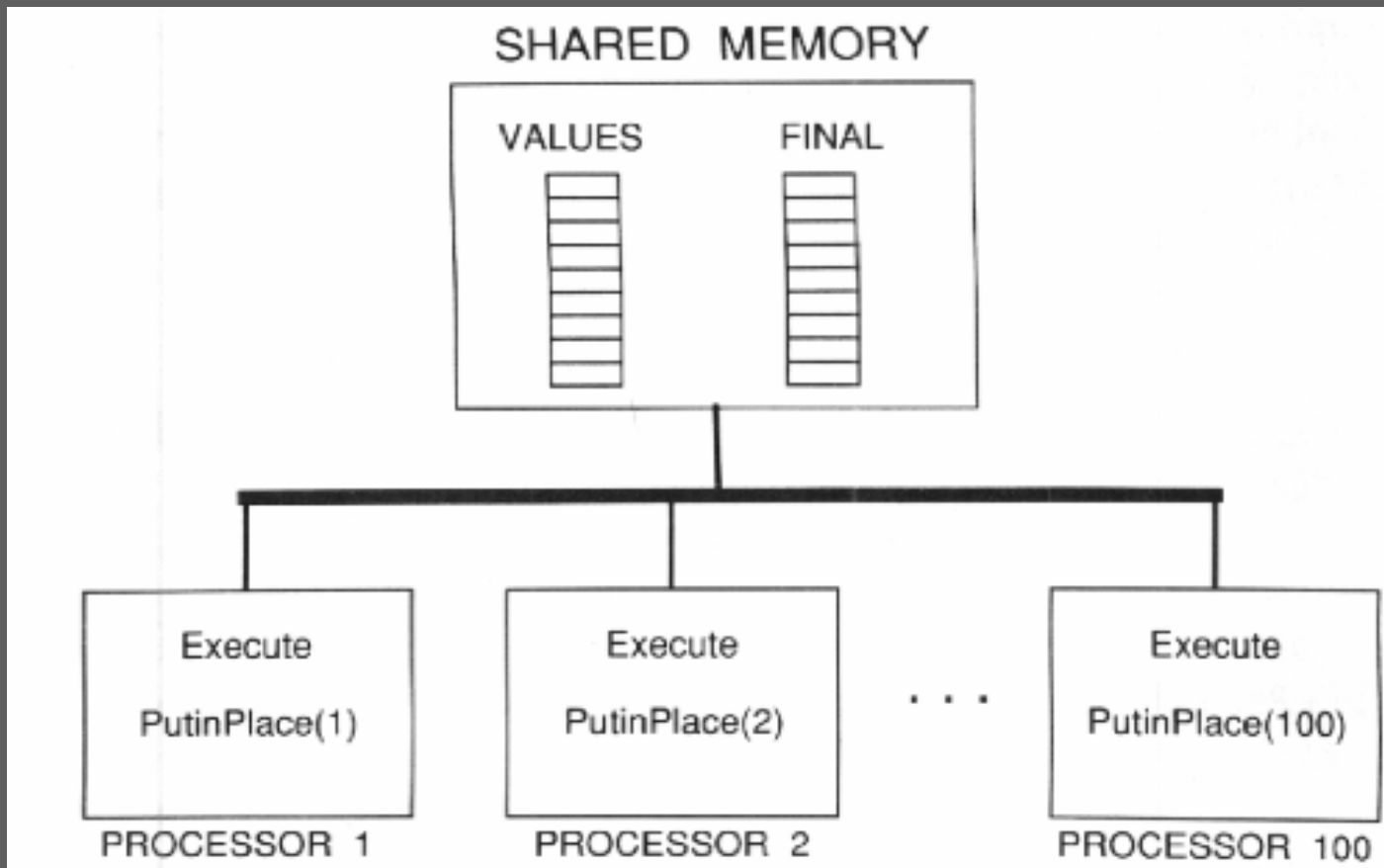
7  PROCEDURE PutinPlace(src : INTEGER);
8  VAR
9      testval,j,rank : INTEGER;
10 BEGIN
11     testval := values[src];
12     j := src;    (* το j θα κινηθεί σειριακά σε όλο τον πίνακα *)
13     rank := 0;
14     REPEAT
15         j := j MOD n+1;
16         IF testval >= values[j] THEN rank := rank+1;
17     UNTIL j=src;
18     final[rank]:=testval; (*βάλει την τιμή στην ταξινομημένη της θέση *)
19 END;

20 BEGIN    (* Κυρίως πρόγραμμα *)
21     FOR i := 1 TO n DO
22         READLN(values[i]); (*αρχικοποίηση των τιμών προς ταξινόμηση *)
23     FORALL i := 1 TO n DO
24         PutinPlace(i); (*Εύρεση της σειράς των values[i] και τοποθέτηση τους*)
25 END.

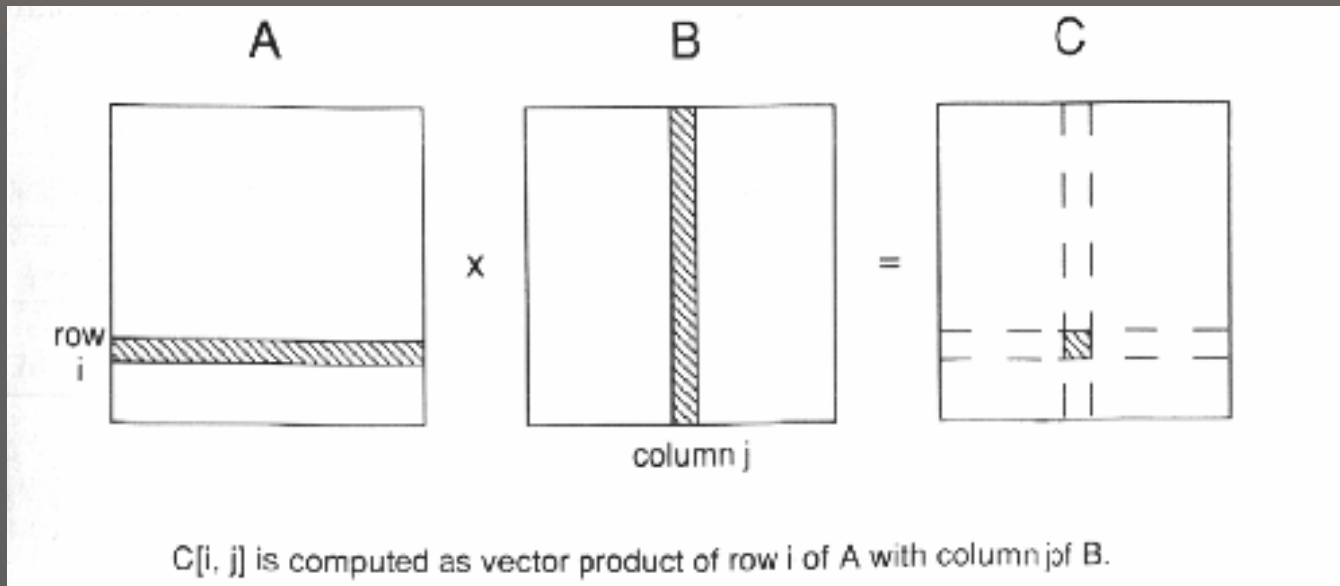
```

ΣΧΗΜΑ 2.3 Παράλληλη Ταξινόμηση Σειράς

Εκτέλεση παράλληλου αλγορίθμου ταξινόμησης σειράς

Πολλαπλασιασμός Μητρών

Πολλαπλασιασμός Μητρών $C = A * B$:

```
FOR i := 1 TO n DO
  FOR j := 1 TO n DO
    υπολόγισε το C[i,j] σαν το εσωτερικό γινόμενο
    της γραμμής i της A με την στήλη j της B;
```

Σειριακός Αλγόριθμος Πολλαπλασιασμού Μητρών

```
PROGRAM MatrixMultiply;
CONST
  n=10;
VAR
  A, B, C: ARRAY [1..n, 1..n] OF REAL;
  i, j, k: INTEGER;
  sum: REAL;
BEGIN
  ...

  FOR i := 1 TO n DO
    FOR j := 1 TO n DO BEGIN
      sum := 0;
      FOR k := 1 TO n DO
        sum := sum + A[i,k] * B[k,j];
      C[i,j] := sum;
    END;
  ...
END.
```


Μετατροπή Σειριακού Πολλαπλασιασμού Μητρών σε Παράλληλο (Σφάλμα)

```
PROGRAM ErroneousMatrixMultiply;
CONST
  n=100;
VAR
  A, B, C : ARRAY [1..n,1..n] OF REAL;
  i, j, k : INTEGER;
  sum : REAL;
BEGIN
  .....
  FORALL i := 1 TO n DO
    FORALL j := 1 TO n DO BEGIN
      sum := 0;
      FOR k := 1 TO n DO
        sum := sum + A[i, k]*B[k, j];
      C[i, j] := sum;
    END;
  .....
END.
```

Παράλληλος Πολλαπλασιασμός Μητρών

```
PROGRAM ParallelMatrixMultiply;
CONST
  n=10;
VAR
  A, B, C: ARRAY [1..n, 1..n] OF REAL;
  i, j: integer;

PROCEDURE VectorProduct(i, j: INTEGER);
VAR
  sum: REAL;
  k: INTEGER;
BEGIN
  sum := 0;
  FOR k := 1 TO n DO
    sum := sum + A[i,k] * B[k,j];
  C[i,j] := sum;
END;
BEGIN (* Σώμα κυρίως προγράμματος*)
  ...
  FORALL i := 1 TO n DO
    FORALL j := 1 TO n DO
      VectorProduct(i, j); (*υπολογίζει την γραμμή i της A επό τη στήλη j της B*)
    ...
  ...
END.
```

Ομάδες Εντολών με Δηλώσεις Μεταβλητών

```
VAR <declaration 1>;  
    <declaration 2>;  
    ...  
    <declaration m>;  
BEGIN  
    <statement 1>;  
    <statement 2>;  
    ...  
    <statement n>;  
END;
```

Ομάδες Εντολών με Δηλώσεις Μεταβλητών

```
PROGRAM Sample;
VAR
  A: ARRAY [1..10,1..10] OF REAL;
  x,p:REAL;
  ...

BEGIN(*Σώμα κυρίως προγράμματος*)
  ...
  x := A[1,4]*3;
  p := Sqrt(x);
  VAR (* Αρχή της ομάδας εντολών*)
    x,y: INTEGER;
    value:REAL;
  BEGIN
    value := 1;
    FOR x := 1 TO 10 DO
      FOR y := 1 TO 10 DO BEGIN
        A[x,y] := value;
        value := value * 2;
      END;
    END; (*Τέλος της ομάδας εντολών*)
    Writeln(x);(* Αναφέρεται στο x που δηλώνεται στην αρχή του Κ.Π.*)
    Writeln(A[1,1]);
    ...
  END.
```

Ομάδες Εντολών με Δηλώσεις Μεταβλητών - Παράλληλος Πολλαπλασιασμός Μητρών

```
1  PROGRAM ParallelMatrixmultiply_2;
2  CONST
3    n = 10;
4  VAR
5    A, B, C: ARRAY [1..n, 1..n] OF REAL;
6    i, j: INTEGER;
7  BEGIN
8    ...
9    FORALL i := 1 TO n DO
10     FORALL j := 1 TO n DO
11       VAR
12         sum: REAL;
13         k: INTEGER;
14       BEGIN
15         sum := 0;
16         FOR k := 1 TO n DO
17           sum := sum+ A[i,k] * B[k, j];
18           C[i, j] := sum;
19         END;
20       ...
```

Εμβέλεια των μετρητών της forall

```
PROGRAM Sample;  
VAR  
    i: INTEGER;  
  
PROCEDURE Tree;  
BEGIN  
    ...  
END;  
  
BEGIN  
    ...  
    forall i := 1 TO 20 DO BEGIN  
        ...  
        Tree;  
    END;  
    ...  
END.
```

Σύνταξη της εντολής Fork

FORK <γραμμή εντολής>;

Παραδείγματα:

```
x := y * 3;  
FORK FOR i := 1 TO 10 DO A[i] := i;  
z := SQRT(x);
```

```
FORK Normalize(A);  
FORK Normalize(B);  
FORK Normalize(C);
```

Σύγκριση εντολών Forall και Fork

Η δομή **FORALL** έχει σαν αποτέλεσμα την παρακάτω ακολουθία ενεργειών:

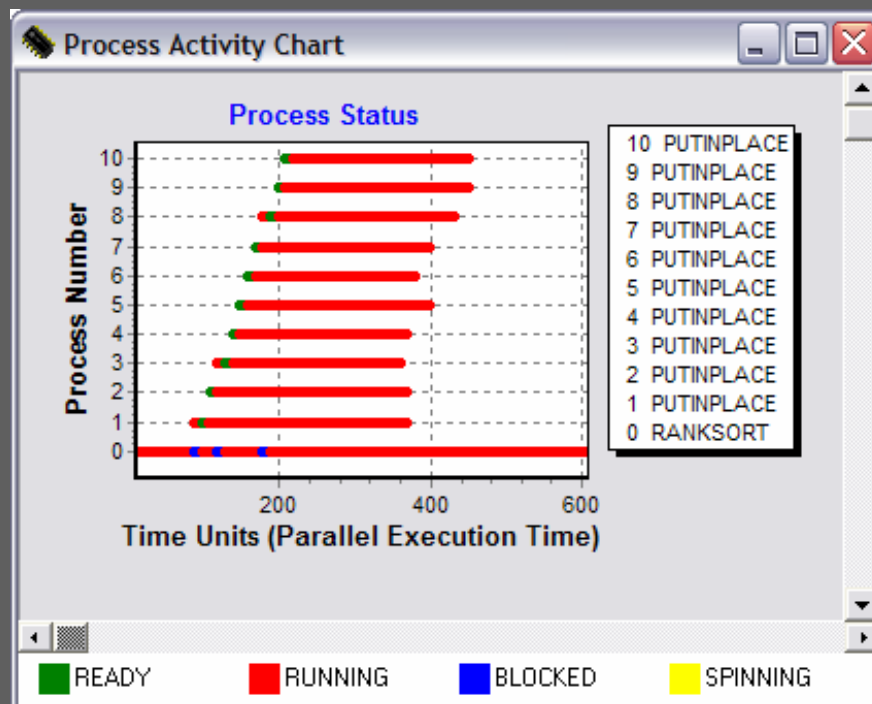
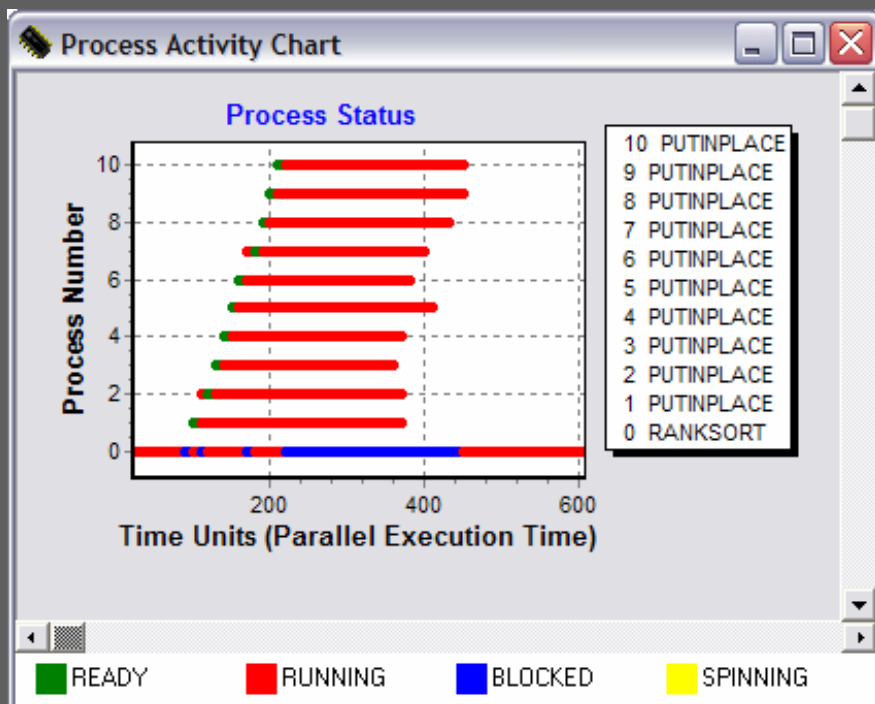
Δημιούργησε n διεργασίες παιδιά από την <γραμμή εντολής>
Περίμενε έως ότου τερματίσουν και οι n διεργασίες παιδιά
Συνέχισε την εκτέλεση του προγράμματος μετά την FORALL

Η δομή **FORK** έχει σαν αποτέλεσμα την παρακάτω ακολουθία ενεργειών:

Δημιούργησε 1 διεργασία παιδί από την <γραμμή εντολής>
Συνέχισε παράλληλα την εκτέλεση του προγράμματος μετά την
FORK

Forall vs Fork

Εντολή Join

```
FOR i := 1 TO 10 DO  
    FORK Compute (A[i]) ;  
FOR i := 1 TO 10 DO  
    JOIN ;
```

Εντολή Fork και Παραλληλισμός Λειτουργιών

```
PROGRAM ParallelListApply;
TYPE
  pnttype = ^elementtype;
  elementtype = RECORD
    data:REAL;
    next: pnttype;
  END;

VAR
  pnt, listhead: pnttype;

PROCEDURE Compute(value: REAL);
BEGIN
  ...
END;

BEGIN (*Κυρίως πρόγραμμα*)
  ...
  pnt := listhead;
  WHILE pnt <> nil DO BEGIN
    FORK Compute(pnt^.data); (* Δημιουργεί την διεργασία παιδί*)
    pnt := pnt^.next; (*Μετακινείται στο επόμενο στοιχείο της λίστας*)
  END;
  ...
END.
```

Ο νόμος του Amdahl

Μέγιστη Επιτάχυνση=

$$\frac{1}{f + \frac{1-f}{p}}$$

